

KARTA MODUŁU KSZTAŁCENIA

I. Informacje ogólne

1 Nazwa modułu kształcenia

Geriatrya

2 Nazwa jednostki prowadzącej moduł

Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, Katedra Zdrowia, Zakład Ratownictwa Medycznego

3 Kod modułu

(wypełnia koordynator ECTS)

4 Grupa treści kształcenia

ogólne

5 Typ modułu

obowiązkowy

6 Poziom studiów

studia I stopnia

7 Liczba punktów ECTS

1

8 Poziom przedmiotu

podstawowy

9 Rok studiów

II rok, semestr III - zimowy

10 Liczba godzin w semestrze

11 Liczba godzin w tygodniu

Wyk.	Ćw.	Lab.	Sem.	Proj.	Wyk.	Ćw.	Lab.	Sem.	Proj.

studia stacjonarne

15

15

1

1

studia niestacjonarne

12 Język wykładowy: polski

13 Wykładowca (wykładowcy): Prof. dr hab. Wanda Stankiewicz-Szymczak;

II. Informacje szczegółowe

14 Wymagania wstępne

1. Podstawowe wiadomości z fizjologii i patofizjologii.
2. Znajomość anatomii człowieka.
- 3.

15 Cele przedmiotu

C1	Zaznajomienie z domeną i zakresem zainteresowań gerontologii i geriatryi. Terminologia. Dane demograficzne, prognozy.
C2	Poznanie zmian zachodzących w komórkach, tkankach organizmu podczas procesu starzenia się.
C3	Nabycie umiejętności diagnostycznych, w tym stanów zagrożenia życia, z uwzględnieniem odmienności dla wieku starszego, sędziwego i podeszłego.
C4	Zdobycie umiejętności postępowania w najczęstszych stanach chorobowych wieku starszego, sędziwego i podeszłego. Specyfika terapii osób w starszym wieku.
C5	Poznanie najczęstszych interakcji między stosowanymi lekami a schorzeniami u osób >65 roku życia.

16 Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

nr	student, który zaliczył przedmiot, potrafi:	odniesienie do celów przedmiotu
K_W01	Charakteryzuje budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym	C1, C3
K_W02	Wykazuje znajomość podstawowych procesów fizjologicznych, biochemicznych i biofizycznych człowieka	C1, C2, C3
K_W04	Wykazuje znajomość podstawowych zależności patologicznych (patofizjologicznych, patomorfologicznych)	C2, C3
K_W09	Wykazuje znajomość podstawowych mechanizmów psychologicznych człowieka	C3, C4
K_W13	Wykazuje znajomość prawnych uwarunkowań w postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	C3, C4, C5
K_W15	Wykazuje znajomość podstawowych mechanizmów działania leków	C4, C5
K_U1	Wykazuje umiejętność komunikowania się z pacjentem, jego otoczeniem (rodzina, opiekunowie) i/lub świadkami zdarzenia	C4
K_K6	Posiada nawyk stałego dokształcania	C4, C5
K_K8	Posiada umiejętność pracy zespołowej (odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania)	C3, C4, C5

17 Treści programowe

	forma zajęć - wykłady	liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
W1	Gerontologia i geriatria – definicje, demografia, epidemiologia, stereotypy starości.	0,5		K_W01, K_W02,
W2	Starzenie się organizmu: teorie, podział starości, zmiany komórkowe, tkankowe, humoralne, czynnościowe.	0,5		K_W01, K_W02, K_W04
W3	Diagnostyka w geriatrii – badanie podmiotowe – podobieństwa i różnice, skale ocen sprawności, starzenie się a leki, interakcje leki-schorzenie, badania profilaktyczne.	0,5		K_W04, K_W09, K_W15, K_U1
W4	Hematologia – zmiany związane z wiekiem, częstsze choroby – rozpoznawanie, postępowanie.	1		K_W02, K_W04, K_W15
W5	Choroby układu krążenia u osób starszych – rozpowszechnienie, diagnostyka, postępowanie.	2		K_W02, K_W04, K_W15, K_U1
W6	Choroby układu nerwowego, narządów zmysłów.	2		K_W04, K_W09, K_W13
W7	Choroby gruczołów wewnętrznego wydzielania, cukrzyca.	2		K_W02, K_W04, K_W15, K_U1
W8	Choroby układu moczowego.	2		K_W02, K_W04, K_W15, K_U1
W9	Choroby układu oddechowego.	2		K_W02, K_W04, K_W15, K_U1
W10	Choroby układu trawiennego.	2		K_W02, K_W04, K_W15, K_U1

W11	Choroby układu ruchu.	0,5	K_W02, K_W04, K_W15, K_U1	
suma godzin:		15		
	forma zajęć - ćwiczenia	liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
ĆW1	Diagnostyka i profilaktyka (Skale sprawności fizycznej i psychicznej. Pomiar RR. Badania profilaktyczne w geriatricii. Ocena potrzeby i zakresu domowej opieki nad osobami w starszym wieku.)	1		K_W01, K_W02, K_W04
ĆW2	Kardiologia (Jak chronić się przed zawałem. Postępowanie przedszpitalne z pacjentem ze świeżym zawałem m. serca, lub jego zagrożeniem. Zasady resuscytacji. Obrzęk płuc – przyczyny, objawy, postępowanie. Częstoskurcz nadkomorowy – przyczyny, objawy, postępowanie. Stymulator – wskazania, objawy uszkodzenia lub wyczerpania baterii. Hipotonia ortostatyczna. Zastłabnięcia – przyczyny, objawy, postępowanie. Przełom nadciśnieniowy. Późny zespół po kardiotoronii – objawy, leczenie.	3		K_W04, K_W09, K_W15, K_U1, K_K6
ĆW3	Endokrynologia, cukrzyca (Hipoglikemia – rozpoznawanie, postępowanie. Kwasica cukrzycowa – przyczyny, objawy, postępowanie. Stopa cukrzycowa. Przełom tarczycowy – przyczyny, objawy, postępowanie. Objawy przewlekłego niedoboru tyroksyny. Napad w guzie chromochłonnym – objawy, postępowanie. Ostra niewydolność nadnerczy – przyczyny, objawy, leczenie. Przewlekła niewydolność nadnerczy – objawy, czynniki akceleryjące.)	2		K_W04, K_W09, K_W15, K_U1, K_K6
ĆW4	Gastroenterologia (Kamica żółciowa – objawy, postępowanie – kiedy niezbędna hospitalizacja? Ostre zapalenie trzustki – przyczyny, objawy, postępowanie. Krwotok z górnego odcinka p.p. – przyczyny, postępowanie. Zapalenie otrzewnej. Zator krezki – objawy, postępowanie. Żółtaczką – różnicowanie. Biegunki – przyczyny, kiedy potrzebna hospitalizacja? Zapalenie wyrostka robaczkowego. Wodobrzusze – przyczyny, postępowanie. Niedrożność mechaniczna i porażenna – różnicowanie, postępowanie.)	2		K_W02, K_W04, K_W09, K_W15, K_U1, K_K6
ĆW5	Pulmonologia (Stan astmatyczny – postępowanie. POCHP – czynniki usposabiające, objawy, wskazania do	2		K_W02, K_W04, K_W09, K_W15, K_U1, K_K6

	hospitalizacji. Zapalenie oskrzelików – leczenie, rokowanie. Wskazania do respiratora. Krwotok płucny, przyczyny, postępowanie. Odma – rodzaje, postępowanie. Złamanie żeber – rozpoznanie, zagrożenia, postępowanie. Zespół Pickwicka. Niewydolność prawej komorowej Płyn w jamie opłucnowej – przyczyny, różnicowanie, postępowanie. Rana kłuta klp. – postępowanie. Choroba Legionistów.)			
ĆW6	Nefrologia (Kolka nerkowa. Bezmocz – przyczyny, postępowanie. Ostra niewydolność nerek – przyczyny, postępowanie. Urosepsa – czynniki usposabiające, postępowanie. Ostre kłębkowe zapalenie nerek. Wskazania do dializy. Przerost gruczołu krokowego – objawy, postępowanie. Dna moczanowa.)	2		K_W02, K_W04, K_W09, K_W15, K_U1, K_K6
ĆW7	Choroby układu ruchu, nerwowego i psychiatria (Złamania patologiczne, otwarte – postępowanie. Wypadek komunikacyjny – działania ratownika na miejscu wypadku. Postępowanie z pacjentem z urazem kręgosłupa. Amputacja urazowa kończyny – postępowanie. Pacjent nieprzytomny – przyczyny, postępowanie. Udar mózgowy – rodzaje/przyczyny, postępowanie. Bóle głowy – przyczyny, kiedy konieczna hospitalizacja? Zawroty głowy – przyczyny, zagrożenia, postępowanie. Zespoły otępienne. Alkoholowy zespół abstynencyjny.)	2		K_W02, K_W04, K_W09, K_W15, K_U1, K_K6, K_K8
ĆW8	Hematologia (Leczenie p.zakrzepowe– „normy”, ograniczenia, przedawkowanie – objawy, postępowanie. Krwotok zewnętrzny i wewnętrzny – objawy, postępowanie. Zasady przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych. Powikłania po przetoczeniu krwi – postępowanie. Niedokrwistości wieku starczego – najczęstsze przyczyny, rozpoznawanie, postępowanie.)	2		K_W02, K_W04, K_W09, K_W15, K_U1, K_K6
suma godzin: 15				
forma zajęć - laboratoria		liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do celów przedmiotu
L1				
L2				
L3				

L..n	
	suma godzin
18 Narzędzia/metody/formy dydaktyczne	
1.	wykład
2.	ćwiczenia/referat
3.	dyskusja
19 Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)	
F1.	Ocena przygotowania i prezentacja 2 referatów
F2.	Aktywność na zajęciach
F3.	Obecność na ćwiczeniach
P1.	Test zaliczeniowy
P2.	
P..n	
20 Obciążenie pracą studenta	
forma aktywności	średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	S NS
Godziny kontaktowe z nauczycielem	30
Przygotowanie się do laboratorium	
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie referatów	
Zapoznanie się z literaturą	
Przygotowanie się do testu zaliczeniowego	
SUMA	35
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1
21 Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa:	
1.	Wieczorkowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2010.
2.	Abrams W.W., Beers M.H.: (wyd. Polskie red. J.Kocemba): MSD Podręcznik geriatrii. Urban&Partner, Wrocław 1999.
3.	Pączek L., Niemczyk M.: Geriatria. Czelej: Lublin 2010.
4.	Kędziora-Kornatowska K., Muszałik M.: Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Podręcznik dla studentów i absolwentów kierunku pielęgniarstwo. Czelej, Lublin 2007.
5.	Kostka T., Koziarska-Rosciszewska M.: Choroby wieku podeszłego. PZWL, Warszawa 2009.
6.	Galus K.: Geriatria. Wybrane zagadnienia. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2007.
Literatura uzupełniająca:	
1.	Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A.: Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów. Via Medica, Gdańsk 2007.
2.	Jarosz m., Dzieniszewski J.: Żywnienie osób w wieku starszym. PZWL, Warszawa 2011.
3.	Krzyżanowski J.: Psychogeriatria. Medyk, Warszaw 2004.
4.	Barcikowska M.: Problemy zdrowia publicznego w kontekście starzenia się populacji w Polsce.

	Raport. Postępy Psychiatrii i Neurologii 2006, 15(930):203-211.
5.	Kocemba J., Grodzicki T.: Zarys gerontologii klinicznej. MCKPUJ, Kraków 2000.
6.	Rosenthal T., Naughton B., Williams M. (wyd. Polskie red. L. Paczek, Niemczyk): Geriatria. Czelej, Lublin 2009.
7.	Sobów T.: Praktyczna psychogeriatra: rozpoznawanie i postępowanie w zaburzeniach psychicznych u chorych w wieku podeszłym. Wyd. Continuum, Gdańsk 2010.

22 Formy oceny - szczegóły

nr efektu	na ocenę 2 (ndst)	na ocenę 3 (dst)	na ocenę 4 (db)	na ocenę 5 (bdb)
K_W01 K_W02 K_W04	Student nie potrafi wymienić podstawowych procesów zachodzących w ludzkim organizmie, nie zna zasady funkcjonowania tych procesów.	Student zna, podstawowe procesy fizjologiczne, czynnościowe, biofizyczne i biochemiczne, patologiczne (patofizjologiczne, patomorfologiczne) zachodzące w ludzkim organizmie.	Student zna, wyjaśnia i rozumie podstawowe procesy fizjologiczne, czynnościowe, biofizyczne i biochemiczne, patologiczne (patofizjologiczne, patomorfologiczne) zachodzące w ludzkim organizmie.	Student biegle zna, wyjaśnia i rozumie podstawowe procesy fizjologiczne, czynnościowe, biofizyczne i biochemiczne, patologiczne (patofizjologiczne, patomorfologiczne) zachodzące w ludzkim organizmie.
K_W09 K_W13	Student nie zna podstawowych mechanizmów psychologicznych człowieka, nie zna również aspektów prawnych w opiece nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi.	Student zna i rozumie podstawowe mechanizmy psychologiczne człowieka, oraz prawne uwarunkowania w postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.	Student dobrze zna i rozumie podstawowe mechanizmy psychologiczne człowieka, oraz prawne uwarunkowania w postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.	Student bardzo dobrze zna i rozumie podstawowe mechanizmy psychologiczne człowieka, oraz prawne uwarunkowania w postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.
K_W15	Student nie zna podstawowych mechanizmów działania leków, oraz możliwych zagrożeń z tego wynikających.	Student zna i rozumie podstawowe mechanizmy działania leków.	Student dobrze zna i rozumie podstawowe mechanizmy działania leków, oraz możliwe zagrożenia.	Student bardzo dobrze zna i rozumie podstawowe mechanizmy działania leków, oraz możliwe zagrożenia.
K_U1	Student nie potrafi podjąć próby komunikowania się z pacjentem, jego otoczeniem (rodzina, opiekunowie) i/lub świadkami zdarzenia.	Student potrafi komunikować się z pacjentem, jego otoczeniem (rodzina, opiekunowie) i/lub świadkami zdarzenia.	Student dobrze potrafi komunikować się z pacjentem, jego otoczeniem (rodzina, opiekunowie) i/lub świadkami zdarzenia.	Student bardzo dobrze potrafi komunikować się z pacjentem, jego otoczeniem (rodzina, opiekunowie) i/lub świadkami zdarzenia.

K_K6	Student nie przejawia potrzeby stałego dokształcania i uzupełniania brakującej, nowej wiedzy.	Student wykazuje i rozumie idę stałego dokształcania i uzupełniania brakującej, nowej wiedzy.	Student wykazuje i dobrze rozumie idę stałego dokształcania i uzupełniania brakującej, nowej wiedzy.	Student wykazuje i bardzo dobrze rozumie idę stałego dokształcania i uzupełniania brakującej, nowej wiedzy.
K_K8	Student nie przejawia chęci, ani umiejętności pracy zespołowej (odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania).	Student przejawia chęć pracy zespołowej (odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania).	Student przejawia umiejętność pracy zespołowej (odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania).	Student przejawia umiejętność pracy zespołowej (odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania).

III. Inne przydatne informacje

22 Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Informacja, gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć.
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina).
4. Informacja na temat konsultacji (godziny+miejsce).

Tabela podsumowująca.

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu („kierunkowych”)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EK01	K_W01	C1, C3	W1-2, CW1	1, 2, 3,	F1,2,3, P1
EK02	K_W02	C1, C2, C3	W1-2, W7-11, ĆW1 ĆW 4-8	1, 2, 3,	F1,2,3, P1
EK03	K_W04	C2,C3	W2-11, ĆW1-8	1, 2, 3,	F1,2,3, P1
EK04	K_W09	C3,C4	W 3, W6, ĆW2-3, ĆW5-8	1, 2, 3,	F1,2,3, P1
EK05	K_W13	C3, C4, C5	W6	1	F1,2,3, P1
EK06	K_W15	C4, C5	W3-5, W7-11, ĆW2- 8	1, 2, 3,	F1,2,3, P1
EK07	K_U1	C4	W3, W5, W7, ĆW2-8	1, 2, 3,	F1,2,3, P1
EK08	K_K6	C4, C5	ĆW2-8	1, 2, 3,	F1,2,3, P1
	K_K8	C3, C4, C5	ĆW7	1, 2, 3,	F1,2,3, P1